

Neurobiologische factoren van agressieve en antisociale jongeren. Een prospectief longitudinaal onderzoek naar de voorspellende waarde van neurobiologische factoren voor de ontwikkeling van agressief en antisociaal gedrag.

Gepubliceerd: 22-05-2008 Laatste bijgewerkt: 07-05-2024

De doelstelling van dit follow-up onderzoek is te onderzoeken of neurobiologische factoren (hartslag, cortisol, testosteron), persistentie en recidive van gedragsstoornissen en agressief / delinquent gedrag voorspellen bij jongens die vier jaar...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Psychiatrische en gedragssymptomen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON31849

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Neurobiologische factoren van agressieve en antisociale jongeren.

Aandoening

- Psychiatrische en gedragssymptomen NEG

Synoniemen aandoening

Gedragsproblemen, Gedragsstoornissen

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Vrije Universiteit Medisch Centrum
Overige ondersteuning: Hersenstichting;WODC

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Adolescenten, Delinquentie, Gedragsstoornissen, Neurobiologie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Het verloop van neurobiologische parameters (hartslag, cortisol en testosteron), gedragsstoornissen, agressief en delinquent gedrag gedurende een follow-up periode van vier jaar tijdens de adolescentie bij delinquente jongens.

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Gedragsstoornissen en agressief / delinquent gedrag bij jeugdigen vormen een belangrijk maatschappelijk probleem. Op individueel niveau functioneren jongeren met dergelijke problemen vaak slecht en de kans op het persisteren van de problemen tot in de volwassenheid is aanzienlijk, in het bijzonder wanneer de gedragsproblemen reeds op kinderleeftijd zijn ontstaan. Risicofactoren voor het ontstaan van dergelijke problemen zijn van zowel biologische als omgevingsgebonden aard en hangen nauw met elkaar samen. Het is van belang om de interactie tussen beide soorten risicofactoren verder te onderzoeken om meer inzicht te verkrijgen in het ontstaan en het voortduren van gedragsstoornissen en agressief / delinquent gedrag, alsook om uiteindelijk meer gerichte behandelmethoden te kunnen ontwikkelen.

Doel van het onderzoek

De doelstelling van dit follow-up onderzoek is te onderzoeken of neurobiologische factoren (hartslag, cortisol, testosteron), persistentie en recidive van gedragsstoornissen en agressief / delinquent gedrag voorspellen bij jongens die vier jaar eerder, op 12-14 jarige leeftijd, bij Bureau Halt kwamen. In aanvulling hierop zal worden onderzocht wat de samenhang is tussen het verloop van de neurobiologische factoren over drie jaar en de persistentie van gedragsproblemen.

Onderzoeksopzet

Het betreft een prospectief longitudinaal design.

Voor het verkrijgen van delict- en recidivegegevens zal gebruik worden gemaakt van het Herkenningssysteem (HKS) van de politie en het Justitie Documentatie Systeem (JDS).

Voor het verkrijgen van de sociaaldemografische, psychologische en gedragsvariabelen wordt een gestandaardiseerd psychiatrisch interview afgenomen (DISC), naast diverse zelfrapportage vragenlijsten (beide zowel bij de jongen als bij de ouder).

De neurobiologische parameters welke gemeten worden betreffen cortisol en testosteron uit speeksel, en hartslag. Cortisol en hartslag worden allen zowel in rust als tijdens stress gemeten. Hiertoe wordt een gestandaardiseerde stresstaak afgenomen, te weten een Public Speaking Task (spreekbeurt) met video opname.

Inschatting van belasting en risico

De prevalentie van gedragsstoornissen, psychosociale problemen en verschillende vormen van agressie worden nagegaan met behulp van een gestandaardiseerd psychiatrisch interview (NIMH-DISC IV) en diverse zelfrapportage vragenlijsten, beide zowel bij de deelnemende jongens als hun ouder(s).

De neurobiologische parameters welke gemeten worden betreffen cortisol en testosteron uit speeksel, en hartslag. Cortisol en hartslag worden zowel in rust als tijdens stress gemeten. Hiertoe wordt een gestandaardiseerde stresstaak afgenomen, te weten een Public Speaking Task (spreekbeurt) met video opname. Er wordt gewaarborgd dat de eventueel ervaren stress wordt opgeheven direct na afloop van de taak.

Op een doordeweekse dag worden drie speekselafnames gedaan, te weten direct na het ontwaken, een half uur daarna en nog eens een half uur daarna. De deelnemer doet dit zelf thuis door op een watje te kauwen. Dit is een non-invasieve methode, die als voordeel heeft dat de deelnemer er niet voor naar het onderzoeksinstituut hoeft te komen.

Enkele dagen / weken na de zojuist genoemde dag (in overleg met de deelnemer wordt de meest wenselijke dag bepaald) wordt gedurende het bezoek aan het onderzoeksinstituut voor de eerder genoemde psychosociale taak, binnen een

tijdsbestek van twee uur, nog zeven maal een speekselmonster afgenomen, opnieuw door op een watje te kauwen.

De tijdsbelasting wordt zo kort als mogelijk gehouden, daarnaast wordt in overleg met de deelnemer het meest geschikte moment gekozen, zodat geen andere belangrijke zaken (zoals school, werk, sport) gemist hoeven te worden.

Gezien de geringe belasting en de afwezigheid van risico's verbonden aan deelname aan het onderzoek, is het uitvoeren van het onderzoek gerechtvaardigd.

Contactpersonen

Publiek

Vrije Universiteit Medisch Centrum

Biesbosch 67
1115 HG Duivendrecht
NL

Wetenschappelijk

Vrije Universiteit Medisch Centrum

Biesbosch 67
1115 HG Duivendrecht
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Adolescenten (16-17 jaar)

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Geslacht: mannelijk

Leeftijd: 12-14

Deelnemers: Verwijzing naar Bureau Halt

Normale controles: Geen psychiatrische problematiek, geen verwijzing naar Bureau Halt

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Doorgemaakte c.q. aanwezigheid van neurologische of endocrinologische aandoeningen

Gebruik van steroïden

IQ onder 70

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland

Status: Werving gestart

(Verwachte) startdatum: 23-05-2008

Aantal proefpersonen: 152

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 22-05-2008

Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METC Amsterdam UMC

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL21928.029.08